

Cijsto 46.
18. novembra.

Kom haj Bóh!

Lětnik 27.
1917.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Prez spar měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wśedny dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

→ Sserbske njeđzelske lopjeno. ←

Wudawa zo kóždu kóbotu m Šsmolierjez knih cíjsticrežni m Budušćimie a je tam sa schtwortlētnu píchedpłatu 40 pj. dostacj

24. njeđzela vo živjatej Trojizy.

Mat. 9, 18—26.

Nashyma se žwojimi krótkimi, husto pomróženymi díjemni tu je. Žiwjenje w pschirodze powschitkownje wotebjera, požlednje liježe se schtomow pada. Prósdna a pušta sda žo zyia pschiroda býz. A kótko žiwjenjakazzych mozow nashymski čzaž bóle dyžli druhe poczažy žobut pschinježy! Pschibjeraza syma a motre wjedro khoroſćam hoji; žmijecz bohatsche žně džerži. Khoroſćich na kerchow s jeho žmijertnej cíjshini subeho žnateho pschewodžesch. Njerad chze žo ežlowjek na bliſkoſez khudeje symy ſwuežiez, a wožebje měžaz november, nashymnik, njesda žo wónu nam i wjetsha jako najczemniſchi a najkhudschi w zylym ſečze? Ně fotrekuliž předowanje wo sachodnoſezi a hubjenofezi ſeniskeje wjczęloſeze a czelneho žiwjenja wónu nam džerži. Potrijechi eže i temu hiſečze khoroſć, tycchnoſć, ſrudoba abo njesbože, potom zyke hubjenſtvo ežlowjekow ſhonisch. Za hubjeni ežlowjek, ſchtó hze nje wumóz i ežela žmijecze? tak mohli i jaſoſchtolom Pawołom ſdychnjež. Schtó budže mi pomhacž a nje i hľubinu sachodnoſeze a ſadwelowanja wuczahnjež? Tu nje može žane roſpróžhenje abo žana ežlowfska mudroſez pomhacž. Derje pak temu, kóž móže we wérje i Pawołom rjez: Bohu budž džak, kóž nam to dobycze dawa psches naſchego Knjesa Žesom Chrysta. Haj wéra eže wjedze i Chrystuszej, temu wumóžnikej a wožinjerjež i tehodla móže wéra czi pomhacž. Wér do teho Knjesa Žesom Chrysta, dha budžes ih a twój dom sbóžny.

Wér a móže eži pomhacž;

1. wona pyta teho praweho Šbóžnika;
2. wona namaka dopjeljenje žwojich pschecžow.

1. Kótko muž ſetkowanym wſchudźom na ſemi! Khorych, kóž ſetadokhe ežepjenja nježu, ſrudzenych ſawostajenych, kóž wo ſemrjeteho lubeho žaruja, njeſbužownych, fotrychž tycchnoſć žerje. Hdze dyrbja pomož pytač? Abo dyrbja žnadž ſe ſtruklej wtrobni wſchini nadžiju ſpuszcziež a žo žiwjenju wotwobrocziež? Ně, wéra móže jím pomhacž. — W Kapernicumje běſche jenemu wjehjchemu ſchule džowka, radojež jeho wtrobny, wumrjela. Duz džesche wón i Žeſuſej a rjeknj: Knježe, moja džowka je nětk wumrjela, ale pój a połož žwoju ruku na nju, dha wona wožiwi. Potajkim wér u wón mějesche, a ſchtó ta wſchitko njeſpyta! Wón drje běſche hewač hžo wo Žeſuſu ſkylchal a dla jeho ſkutkow a žlowow žo džiwač, ale wón drje je žo ſymnij teho Knjesa ſdalowač; hakle muž a njeſbože žiwjenja jeho ežeritej, žo prakiſzy ſa teho Knjesa roſhudzicž. Njeſbože w jeho domje jenmu ſchtricžku wérž ſažeħli. Kaf někotry, kóž hewač žnadž w dobrých dnjach, w ſimkoſezi žo teho Knjesa ſdalowasche, kaf zyke hinaſchi bu wón, hdž ſamolwitoſez raſnje i njemu ſtupi, hdž muž, haj žmijecz žo jenmu bliſeſche! — Tež ta dolho ežwilo-wana khora, fotraž běſche 12 lět tu ſriwanu khoroſć měla, žwoju požlednju zyku nadžiju na teho Knjesa Žeſuſa ſtajesche. Kaf ſeženikaj Markuž a Lukasj wopřijuetaj, je wona wjele ežwilo-wanja-poſlým ſeſtarſkym poſpýtam podežižnjenia byla a i tym žwoje ſamoženje ſchetrjebač, ale pomož njeběſche namakała a to ežepjenje bu drje hiſečze hórsche. Njeje tole tež kaf wobras i naſchego ežaža? Samoženje žo wopruje, ſo by ežlowjek žwoju ſtrwoſez ſažo dozpit. Ludžo trjebači ſupjele, piža wodu i ežerſtowych žórkow, woprtuju morjo a horę, dadža žo mažerowacž abo elektroſowacž, pſchežwětlicž atd., — a ežlowjek wſchal dyribi tež ſpýtač

żwoju strowojsz wuporjedzic̄ abo jażo doſtač̄, derje temu, fotremuż lekarſka wustojnosz samoże pomhac̄ — ale kielo ludzi żebi strowojsz hafle pōčnje wažic̄, hdźż zu ju hiżo shibili psches njestroſbosz abo eżelne żadoseče! Potom drje eżlowjek s roſkatej wutrobu wjeho mózne ſpyta: Stó budże woſlabijene abo wusprózijene eżuwuſ ſažo hojic̄?... S njemēra njenespokojnemu, żo żameho eżwilowazeho żebiežnemu a žadliwemu żwēta phtajęze teho Sbóžnika Jeſonu Chrysta, kiž mučnym móz dawa, wjehich ſpróznych a wobežených s̄ żebi proſby, kiž žwēdomiu połoj, wutrobje ſjednanje s Bohom poſkieža, wot tajkeho mēra dusche ma husto potom tež eżelno někajki dobytki a pschindże ſažo s̄ možam. — Ta doſholętna khora w naschim teſſeče żo Kenjeſej Jeſužej dowérjesche a phtasche w nim teho praweho Sbóžnika, a po wſchitkach ſjebanach se ſtronu žwēta mējesche wona tajke khrobke dowérjenje s̄ njemu, ſo mējesche, ſo trjeba żo jenož wutroba jeho draſty dótkańc̄, dha wocžerſtwi. Kaf je wona tola teho wot Boha pōžlaneho Sbóžnika w Chrystuſzu ſpóſnała! Tajke dowérjenje nježmēdžishe bjes wužlyſchenja woſtač̄. A kajki troscht žmēmuy m̄ nětko žniwojim njenhojoniym khoryni poſkiežic̄? Tón, ſo móža moni jeno psches wěru ſebi žwoje žiwjenje, taſ doſho hačž jo jin Bóh tón Kenjeſe hiſcheže ſdžerži, hódne ſčinic̄ a we wérjazym czerpjenju hiſcheže nježrjazemu žwētej s dobrym wabjazym pschikkadom bycz. A kaf husto potom hiſcheže eżelne požyſljenje abo ſ najnijenjscha někajke ſadžerženie khoroſeče pschindże!

2. Wěra namiaka dopjeljenje žwojich pschecžow žiwjenja. Taſo Jeſuž wěru khoreje żony phtuy, wón džesche: Dowér žo, džowka, twoja wěra je tebje wutrowita. A ta żonska bu ſtrowa wot teje żameje hodžiny. Tón njebeſki lekar, kiž ma pschezo ſa wſchich ludzi khwile, pschezo ponha. Wón tu khoroſež wot žwēdomija woſniye, tu hręſhnu wim; wón paſ tež nuſu eżelueje khoroſeže a žmijertneje boſeſeže pschewinje. Wón tej żonskej wuraſnje praji, ſo bu jej pomhane, dokež wona wěru wopokaſa. Psches nju paſ je tež jeno móžno, ſo njenespokojna a njemēra ſchlachta naſchich dñjow wocžerſtwi a ſ prawemu a hódemu žiwjenju dónidże. — Do domu teho wužlyſchenego pschikhedſhi Kenjeſe Jeſuž najprjedy tych piſkarjow a tón harowazy lud wucžeri; pschetož pschi tajkej harje wutroba, kiž chyſche w ežichej nutrnoſeži troscht phtaež, njenózſehe tutón dozpic̄. A kaf kražn̄ ſo tón Kenjeſe pschi napohladže teje ſenirjetje džowki wopokaſa! Wón ju ſbudiži ſ wōwennu žiwjenju. Kajku móz dobyčza nade wſchěni ſadžewkami žiwjenja, wón tola wobſedži! Kaf wón tola ſamoh psches žwoju wěru a pschesjenofež ſ njebeſki Wótzom tež druhini nad khoroſežu a žmijerežu dobywaze možy ſpožežiež! — Kaf tola ſkutkowanje eżlowjeka wot wěry woſižu! Bjes wěry njenóz eżlowjek niežo woprawdze dobre dokonjeež; psches wěru wón halle pschezo nowu móz ſ Boha czerpa, katraž jeho ežeri a žyſni. Wěra do Boha je tež naſchich woſiwarjow khmanych ežiniſa, naježžſehe wopory pschinjeſež a wo žwobodwojež wótzneho kraja woſiwarjow. Taſo Božu wěz woni psches žwoju wěru tule wózni wobhlađuju. Njech ſo tež nad naſchej ſchlachtu pschezo bóle wopokaſuje, ſchtož na pomniku ludowjeſe bitwy pola Lipſka, ſteji: „Bóh ſ nam!“ Wěra paſ budže tebi pomhač̄. — Ta wěru, móz ſuſeže, pomhaſ mojej nježrjazje! — Hamjen.

Lutherowi pomožnizy.

IV.

Juriſ Spalatin.

wobradžowana. Tón, fotryž je Lutherowej reformazji w tym wjehem ſ zohnowanju žlužik, je Juriſ Spalatinus abo ſ krótko Juriſ Spalatin.

Juriſ Spalatin paſ tutón muž tež njerěkaſche, jako bu 17. januara 1484 — wón bě potajkim ſ Lutherom jeneje staroby! — w Nürnbergu narodženy. Žeho nan bě garbař a rěkaſche ſe žwojim němſkim mjenom Burkhard zu Spalt; ſ teho ſčini tón na ſacžanskich ſchulach wuſwuzený Juriſ to mjeno Spalatinus, jene to waschnicžko, fotrež tehdom njenadpadny ale něſhto wſchēdne bě hačž runje taſ mało khvalobne kaž dženža, hdźż tajzy, fotrymž jich macžerna rěč ſo psche žniadna bycz ſda, ſa zuſymi pjeramii koja, ſo byczu ſo ſ nimi phtchili.

Kaž Luther w lěce 1501, taſ pschindże Spalatin 1499 na wjehoku ſchulu do Erfurta, ſo by filoſofiju a theologiju ſtudowaſ. Pohywſhi 1502 w Wittembergu a doſchtudowawſhi w Erfurce bu 1508 ſa měſchnifa požwyczený. Hafle nětko ežitasche wón ſ přenjom rafej — dopomůny ſo na naſ ſa na naſche džecži a budžm Lutheru pſchezo ſažo ſ nowa džakowni! — bibliju, fotruž bě ſebi ſa drohi pjenjes ſkipil. 1509 bu wón ſa wnežerja ſchěſz ſetneho ſaffkeho kurpryñza poſvolany. Na hrodze kurwjercha Vjedricha Mūdreho we Wittemberku doby ſebi Spalatin psches žwoju pſchezelniwoſež, ſwóliwiwoſež a wneženoſež bórſy tu dowérnu žwojeho wjercha, a to bě potom, jako ſo wón ſ reformazji pſchiwobroeži, ſ wulſim ſohnowanju ſa tutu, pſchetož bywajo ſ knihownikom a ſ dwórkim predařjom a ſ tajným piſarjom žwojeho kurwjercha bu wón ſam wot ſo tón, fotryž mējesche w hrodze uajvazy wliwa. Haj, Spalatin je tón był, fotryž je kurwjercha Vjedricha Mūdreho, fotryž bě hačž do Lutherowej wuſtupjenja žwěrny pſchiwiſowaré katholskeje žyrki, ſ Lutherowej wnežbje pſchiwiſedl, fotrež bě ſo wón ſam hižo do 1517 Lutherowu na bibliju ſaloženu wěru wobdžiwajo, hnydom pſchiſamkuſt, jako ſo to wulſe hědženje pſchezelniwoſež romſkej žyrki ſa pocža. A kaž bě wón taſ žwojennu wječhej ſ dobrym radžicžom a wodžerjom, taſ tež Lutheru, a to wožebje pſchi wudawanju ſpiſow a knihow, ſo by Lutheru naſloſež wuſladował. Sa to je ſebi Luther jeho tež wjehozu wažik; m̄ ma my ſam wokoło 400 liſtow, fotrež Luther na Spalatina piſaſche, a Spalatin je taſ tež tón był, fotryž bě ſ Lutherowym pmožnikom pſchi wſchich roſkudžazých dželach reformazje.

Po žmijereži kurwjercha Vjedricha Mūdreho w lěce 1525 ſpiſheži wón žwoju dwórkſku žlužbu a bu w Altenburgu ſ evangeliſkim predařjom a poſdžiſho ſe ſuperintendentu, njenhubiwiſhi paſ dowérnu kurſaſkých wječhov; ſ nimi džesche wón na ſhězroſſi ſejm do Speira 1526 a do Augsburga 1530; 1535 bě wón ſobu w Schmalkaldenje, hdźż evangeliſy wječhojo wuſadžowachu a hdźż Luther na žmijercz ſhori. Spalatin to bě, fotryž Lutheru do Wittemberka domoj pſchewodži ſ jeho naſtróžanej žwóſhje. Spalatin ſam bě tež woženjeny kaž Luther a jich wjele ſ tych evangeliſkich predařjom ſ přenich lět reformazje. Sa tutu je wón ſe ſustom ſonažom jako reformatoř ſkutkowaſ w albertinskej Sakſkej a jej tam po žmijereži Juriſa Sakſkeho, teho žuroweho neptchęela Lutheroweho, ſ dobyču dopomhal.

Tež žiwjenja wječor tuteho muža bě njenježho, niž tehoſla, ſo by we žwojej wěrje woſlabny, ale tehoſla, dokež mējesche ſe wſchelakimi pſchezelniwoſežemi ſo hědžiež, taſ ſ Altenburgské radu. Tu bě to Luther, fotryž žwojennu žwěrnu pmožnikom ſam ſ pomoznikom bu. Lěto do Lutherowej žmijereži, 16. januara 1545, wón wumirje a je w žyrki ſw. Bartromia w Altenburgu poſhovaný.

Juriſ Spalatin je jedn ſ tych mužow, fotſiž ſu wjele, haj jara wjele, ſa naſchu evangeliſtu žyrkej dokonjeli, bywajo pmožniž naſchego Lutheru, a fotſiž duž tež nježyrbja ſabheži bycz

Tež ta najlepſha wěz njenóz wobſtač̄ a pſchebywac̄, hdźż njeſhyra pramje ſawſedžena a wuſjedžena a ſaſtupowaná a

w tutech reformazjstich dñjach. Jurij Spalatin je mjes nimi tón diplomat reformaciej mjenowaný.

Mér.

Mér, tuto žłowo wupschestrewa s nowa w tutech dñjach zwoje kschidla a pschihotuje żo na slét psches kraje a ludy. Budże jeho slét sbożowny? Mér, jene žłowo, kotrež mnohim zuse žłowo bu, zuse žłowo tohodla, dokelž jim ta nadzija na mér neschto zuse bu. A ezechodla bu ta nadzija mnogimi neschto zuse? Tohodla, dokelž we jich wutrobach wożlabny ta móz, kotrež jeniczzy w tajkich eżach, kaž nashe žu, pschi mozach sdżerzeč móže janotsliwych a ludy, to je ta wéra! Tuta móz je wożlabnyka a titemu wożlabnienju njeje tež to sadżelacž možlo, jo tuto lěto to lěto reformazjje je, to lěto teje reformazjje, kotrež tehdy psched 400 lětami nasch lud s nowa saložieč a stajieč chyzsche na tón saložk, kotrež ujekhabla a žo njehnuje, na ewangelion, kotrež nasch lud s nowa wróčzo dowjescz chyzsche k temu žorłku, s kotrehož tež w najkrajszych eżazu žo žorli woſchewjaza woda, k temu ewangelię a k tej wérje do njeho a k tej modlitwie k temu ēnjeſej tuteho ewangelija. So tuto žorlo saprahynko njebe, to žmy wschitzh spósnali 1914, jako mózne, žylne sanoschowaný bu Lutherowy bědžerſki a s dobom dobhežerſki khěrlusč: „Jed'n twjerdy hród je nasch Bóh žam!“ Dokelž pak to bědzenje jene schěsczniedželske njewosta, ka to nadzija najwazhy jich běſche, ale s njeho bu jene, dwě, haj tsi=, haj žnauo schthrilétnie bědzenje, bu ta nadzija na mér mjenicha a mjenicha, haj zyle maluszhka, haj ſhubi žo do zyla pola mnogich, dokelž ta wéra pola mnogich bu mjenicha, haj dokelž bu malowéra, haj njewéra, a to pola mnogich tu domach w domišnje a pola jich wjele tam wonkach w polu. Woſtne to spósnacze a woſtne to wusnače! Tola lěpje je, so to spósnajemy a niſne, so to wusnajemy, jo býchmy žo poſtróžili, ſatorhli a wottorhli wot teho! Woſtuny džen psched nami! Woſtobročze a pschewobročze žo! to je jeho předowanje. So by wono tola mózne, žylne klinežalo psches kraju a lud, psches domy a wutroby, so by tola žo wschitko poſtróžilo a žo woſtobročilo wot teho waschua a živjenja, kažez to nětlo kaž wutroby a žwójby a wožady a lud, a so by žo wschitko pschewobročilo k nowemu živjenju, w jenej wérje, kotrež w kózdyh eżazu, pschede wschém, pak w najstyskujskim eżazu wusnawa: „Jed'n twjerdy hród je nasch Bóh žam!“

Abo je tola wopaežne a psche ſrudne žłowo wo naschim eżazu, wo naschich wožadach! W tutech dñjach wusna 19lětny woſak, na dovolených domach: „Do jeneho Boha wěrić nje-móžu!“ A ſažo, jena macz nahladneho wježnijana rjetnje, niz junu, ale husto: „Dokelž je mi Bóh mojego žyna waſł, njewérju ja wjazy do njeho!“ A s njej trubi do žamžnejne trubý tón mandžerſki a nan! To njeje wjazy „mała wéra“ a „mało-wéra“, to je „njewéra! A tehodla tu njeje nadzija! „Ja njeplaežu ani pjeniežka na wójnsku požezonku!“ tu prajachu pschi 7. požezonzy, „dokelž žaneje nadzije na dobry kónz njeje!“

To žu jeno někotre wuprajenja, ale niz s městow, kaž to hewal hnydom rěka, ně, s naschich žerbſkich wožadow. A to njejju s molom wschém, ale wschyskich ſrudnich, hroſniſche, tak ſo žo žamio pjeru ſtaji a je pižacž wochze. A tola by žnadiž lěpje bylo, hdź by ras wscho s prawym mjenom mjenowane a wscho po žlowje napížane bylo, žnadiž by ſo tola poſtróžil tak někotry a poſtaſak a roſmýſlowak žebi a žo wróčiſt. By to bylo jene wójnske reformazjſke, poſtunie předowanje. Pschedož wono tola woſtawia pschi tym: uajprejdy ta wéra, s tuteje ta nadzija a tak ta móz k pschetrawanju, wutrawanju, doniz njepſchindže tón mér, tón mér wot Boha nam, spožený, a tak, a to njeje to naj-

knadniſche, ta móz, kotrež tón nam wot Boha spožený mér pravje wužiwacz wě.

Mér, tuto žłowo žo ſběha ſažo, njeh tež s Rusſeje a tak s teho kraja teje njeroštoseče, wono žo tola ſběha, a te dobheža, naschim ſjednoczenym wójskam wot Boha w Italskej spoženye, žu k tomu dopomhale. Tež tute dobheža nad Italskimi žu runje něſchtu powucžaze. Teložich je, kotsiž prajachu, jo to wulkim postupowazym bitwam wjazh njeđondže a k dobhežam we tajkich bitwach do zyla niz! A woni to prajachu we žwojej žamomudroſezi a bjesnadžiji. Njejju woni, chyzjo nochzhyjo, hinač powucženi. A tak tež wschitzh hiſcheze, kotsiž nětcole žwoje a tých ludow a teho pschichoda živjenje barbja ſe žwojimi barbam, a te žu corne a ſažo czorne, budža hinač powucženi, a to chyzjo nochzhyjo, a to wot teho, kotrež wschitko we žwojej možy ma, wot Boha žameho. K titemu pak ſtupym nětcole, hdź ſažo to žłowo „mér“ žo ſběha k ſlětej psches ludy, hdź možow k temu bjerje ſe dobhežow wulſkich nam datych wot Boha, a Lutherom, ſe wérje a ſe nadziji woſajo žamých žo a druhich; wusnawajm!

Jed'n twjerdy hród je nasch Bóh žam,
Brón dobra, žylna ſkala;
Wón je wschej miſy pomha nam,
Kíž je naž ſapſchijata!

Wy ſcze do ežazu ſapocžat.

Miſsionar C. wotniěwaſche njeđzelu ranu w pschedniěſeže města S. Božu žlužbu. Wszechzelow tam njebe. Žeho manželaſka běſche na žo wſala, khěrlusč ūnjeſej. Jakdo do ſale ſaſtupiſchtaj, hiſcheze nichtó pschitomym njebe. Miſijonar pak džesche: „Mój chzemoj ſe dypkom ſapocžez; ſapocž jenož, ja žobu ſpěwan.“ Wón woſna wotewri a dwě hubje jažnej a móznej ſawodnyh thožrusch ſaspěwaſchtej. Bóryž žo ſala pjenli. Po Božej žlužbje pak wschelazh jemu prajachu: „Ēnjeſ duchovny, wý ſcze psche ſahe ſapocžat. Woſilo hiſcheze njebe.“ „Tak? Wón ſapſchecžiwi, „to mi wědonue njebe“, duž njeđiwaſcze.“

Nasajtra doſta ſpodžiwny liſt wot zuseho, jemu njeſnateho členovjeka. W tutej ſcze ſtejeſche: „Ssobotu žym tu pschischoł, hdź ſe běl we I. dołhe lěta živi, óys, bjes teho, ſo bých žo ſa Bohom praschał. W nožy bu mi moje zyle woſzedzenſtwo, něhdže 800 hrinow wuczinjaze, kradnjenje. To mje žaſožne roſhori. Po dołhim czežkim džele ſtejach kaž proscher w žwécze. Dobreho pschecžela nimam, na kotrehož moħt žo woſtobroč. Moja wutroba bě puſta, pschedož wschu ſepjern wěch a woſpočin ſhwojeje dufše běch dawno ſhubil. W mojej wutrobie běſche wscho tak cžemne a bjestroſchtne, ſo žo roſhudzich, žwojemu živjenju kónz cžiniež.“

Wežera žo na pucž naſtajich, ſo bých psched městom cžiche měſtacžko žebi pytał, hdźež moħt ujemylem žilh žebi pscherenje. Duž žlyſchach w domje, pola kotrehož runje nimo džech, ſo tam khěrlusč ſpěwaju. Ja woſtach ſtejo, widžach někotrych ludži do domu ſaſtupiž; nimo wólu ſa nimi džech a tak mózach, na Božej žlužbje dželbracž, kotrež Wy džeržescheze. O, ſak dołho njebeh ſemſchi był. Špěwanje, modlenje a předowanje ſo mi hhuboko do wutroby ſarh. Woſtakim jedyn ſekar je, kíž wschě ſchody ſahoji? Nichtó njetrjeba ſadwělowacž? Mi móže žo hiſcheze pomhač! Tute myſkle mje ſe ſpodžiwnie možu ſapſchijachu. —

S dobom žo na žwoju dawno njebočicžku maczēr doſominich, kotrež běſche ežazh živjenja wjele do zyrkvje džeržala. Nětko mje hroſa psched žamomordaſtwom ſaja. Ja pschi žebi žlyſchach, nowy ſapocžat cžiniež a wot nětka po Božich pucžach

fhodźicż. Wę paf, libb fuijes duchowith, scże Boži grat f mojemu
nātmogienju obħel. /Idat/

Měštečanští misionáři v parochních tižkých nářezech vopýtuje
jemu povídáše, že je Boží službu do časa započala. Hluboč-
koudužíš to píšeš. Svatý ře jemu s vocižov vyslal.
„Vysvěcení svého pasováního započala“, díleše, „dha by ře náru
čit fórum svého křesťanského života v hřechach bých vinný.“

Hörjšti hacž nóhan.

stoukávají džesífti. Jěforá Šeiddex bě došel s těma v Indijské misi-
jemi, když byl ještě mladý. Skončil je v roce 1890. Po svém ná-
vratu se vrátil do svého rodného kraje. Tafo stál na půdě, a
jeho matka všecky lodi domov jědžela. Když misionář jeho
také přišel, nezpoznamenala ho, nijednou ruce nevyslovala. „Slávě,
májí, prosí, želám!“ Řekl misionář k hanjeri. Přistoupil k němu,
„Májí, májí!“ řekl misionář a vyzvedl jeho ruku. Po tomto
dnu misionář žil v obci, kde žil i jeho rodina. Ale ne v obci, ale v
vsi, kde žil jeho otec. V obci žil jeho bratr. Po tomto dnu
misionář žil v obci, kde žil i jeho rodina. Ale ne v obci, ale v
vsi, kde žil jeho bratr.

Tón muž ſo ſacžerivjeti a ja fotasche učajke ſamovivjetje;
mi paň je, faž měl ſo praſhecz, hacž drje bjes naſchim ſerbſim
luđom žadvit njeje, fiž dyrbijat ſe ſivojini rěcženti a ſlowami,
vinije faž tutón pucžowar, ſo pſched pohananti hanibowacž.
Mlój pſheczelo, pruhuj ſo a wobhoń ſwój vt!

Apiaqpi

Společným výrobkům až tří měsíců všechny
zprávy odvět, řešení Sedm město nařízen.

Gezého wózku podává je ſo podať ja Napoleona přenjebo. Taſko tóto jiříku ſaſo wojaſow trjebasche, bu tež jednū mu-
fběhniſtu, čtoučkuž hzo na žane waſchuje do wojaſow njechacše. Wón mějſche paſi pſchečežela, kif hě hotový, ſa njeho pſlužicž. Tón žalud hru do véginteta tylujený w jeho mjenje, do wójny
poſlal, w bitwje můrjený a na bitwiſchežu poſrjebaný. Po-
ſdžiſho bu tón upečet ſ pſchehlađanjom druhí ras do wojaſow
wiſběhniſtu, wobacſche ſo paſ ſobu cžahnuč: „Wý mije nje-
môžeſe wſacž!“ i „Cžeho dla niz?“ „Ja ſhym morový“, wón wot-
môſtičju, „Ty njejžu morový, ty ſy živý a ſtroný.“ „Ale, ja
wam wobberučai, ſo ſhym morový“, wón džesche. „Sslyſh,
cžlovječe, až mňomóžech pravje pſchi roſomje bhež. Hdže dha
ſy wumrěk?“ „W tej a tej bitwje a poſrjebali ſeže mije na tym
a tmy poſrjebniſchežu.“ „Ty rěčiſh ſaž wrótný“, prajachu;
ale tóto mužſi pſchi ſwojim woſta. „Wožiúče ſwoje knihy a
hlaďaſege, hacž ſo tak nima.“ Woni hladachu do ſwojich knihow
a knihaſtachu, ſo ma wón pravje. „Ah“, prajachu, ta wěz ma
hacž, ty njejžu ſam wumrěk, ale ſy naſſerje někoho nmaſaſ, kif je ſa tebje ſchoſ; je to dýrbjal twój ſaſtuſník bhež.“ „Ja to
derje wěm, wón město mije wumrje. Wý mi njemóžecže nicžo
ſežiniež; ſhym wumrěk w tamném a ſhym po tajfim ſwobodný.
Saſon žaneho prawa nade mnú nima.“ Woni paſ ſaſonjou njechachu
placžiež dacž a ta wěz pſchiúdže hacž pſched khězora. Ale tón
prajesche, tón muž ma pravje; pſched ſaſonjou je wón morový
a poſrjebaný a kraj nima žaneho prawa nad nim.

Ja tež wěm: w njebjestim fraleſtwje ſaſtupjenje płacži. Khrystuš je ſa niniſe wumrjeſ, na to nadžiju ſivojeho živjenja tvarju. „Thch, ſotſiž ſu w Khrystušu Jeſušu, njeſatam.“ Tuſe wěru ſebi jenož njedaj wſacž, jeje ſo twjerdže džerž! Hdvhž džedža cže pod ſaſon hřechow podacž, hdvhž džedža cže mučicž, ſwój ſud njeſcž, potom ſo nječ twroja wěra jenož po woſa na ſivojeho frała Khrystuša a na jeho ſaſon, po ſotřiuiž ſy ſwobodny! A hlaſ, wón budže na twoju ſtronu ſtuſicž a

prajicž: Tutoň je hžo ſudžent, pſchetož ja ſym město
njeho ſtaň.

Ge Gherbow, sa Gherbow.

Witłe do býcža našich wójstkov w Štalskej nam s novou
přichívají: Dopomíčež bo našich luhých, živěrných vojová-
rjow a přehotujež jim hodovne vježele! Důž chzemý tuto
napomínanje mužkyskhez a po ním cžinicž a s jenej Bohu, a tým
vojovarjam džafnej vutrobu živoj dar votedacž na tých měst-
nach, hdzež bo sa tón džafný hodovny dar leta 1917 ja našich
vojáčkow hrondadži, a to býv. Tež wschitzh kniježa duchovní budža
rad řwólniwi, tute daru přehijimacž a dalec pôžlacz.

Ša male džěcži našeho luda hroniadži ſo w tuthch
dnjach po zhlum fraju pjenjes, fotrvž ma ſo ja to mužicž, ſo
býchu ſo čeſchne džěcži, kaž do zyla džěcži našeho luda, tač mu-
fublacz a wocžahnuč moħte, ſo ſ nimi naštawa našhemu wótz-
nemu frajej jedhn nowh, ſtrowh, cžith a ſylih narod, fotrvž
by dopjelnicž moħł wſchě te nadawki, fotrež tutta wójna a tón
měr, fotrvž Bóh naun po ſtwojej woli w ſtwojim čašku ſpožeži,
naun a našhemu ludej a frajej pſchitijež. Schtóž tač ſa „ſchfit
čeſchne a małych džěcži“ ſwój dar da, tón ſo tač ujepostara
jenož ſa zuſe džěcži ale runje tač ſa ſtwoje, pſchetoz na jeho a
na našchich džěcžoch to budže, ſo wone ſebi ſdžerža wótzny fraj
a ſubla wſchě, ja fotrež nětfle ſ tykaž rancow frej čecze.

— Wojerowske wyschische farssfe městito a s nimi sjednoczena superintendentura wojerowskeje diözezy — pſches wotendzenje k. superintendentu Dehlmannu do Boleszlawia (Bunzlau) mu- proſdneje — je ſo ſažo wobſadžito. Schlesyſſe konſistorſtvo je na tuto městito s pſchihloſovanijom wyschischeje zhriftwiteje radu we Barlincie a woſadžinych zhriftinych ſastupjerjow k. superintendentu Dahlmannu do Boleszlawia (Bunzlau) mitwofrjeſku perwoſaſo. Vóh ſpočež jemu žohutovante ſtutkovaniſte a daj jemu tež ſroshnijenje a czoſku wtroubu ſa wobſtejnoscze ſerbſkich woſadow a ſa jich potrjebnoſcze!

— We bližším časlu bude diafonička (kmitícna žota) do
Wulfových Šdžarových povozů. A téměř je německé vozítkářské
fabriky (Norddeutsche Lederpappensfabriken) přední přesluchové.
Dokelž bude tež Wulfov-Šdžarovská našutovárníja, provincie a
výtečně žonjaze tovarstwo pjenježnu podpíjeti přesluchové,
je schistajenje jeneje diafoničký věste.

— Wschitzy czeſečeni dopišowarjo ſa naſch „Pomhaj Bóh“ ſu proſcheni, ſo býchu wſchě ſwoje pſchinofſchki paſ motedawali paſ ſ póstom ſkali redaftoramaj, a to tač, ſv dopišu ſa „Se Čſerbow ſa Čſerbów“ ſo ſcželu do Lupoje, wſchitke druhé paſ do Nohacžiz. Č dohom wobnowjamoj tu próſtivu ſańdženeje nje- džele wo rošprawu wo reformazhſkim jubileju.

Re daftorai.

Lutherowe słowa.

101

Šdyž třídu mu člověk je se schémačou řízeností pomáš, v jazyci činíš, dyžli by i s chitím svým slote zhrubuje tvář.

102

W rufomtaj dýrbi fublo býcž, niž we wutrobje.

103.

„Hdyž nufa prokycz pschiindze, so ma ho druhemu pomocz,
dha nictó domach njeje.“ J. K.

J. K.

Zamówity redaktor: faraś Wyrgać w Nośacicach,

Soburedaktor: faraf Mrózak we Łupoji.

Číšceř a nakladník: M. Smoleř.